

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a JUDr. Jitky Hroudové ve věci

navrhovatelky

volební strana DOLNÍ

jednající volebním zmocněncem JUDr. P. K.
bytem X

a účastníků řízení

1) Magistrát hlavního města Prahy

sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 01, Praha 1

2) sdružení nezávislých kandidátů Občané Dolních Počernic

jednající volebním zmocněncem JUDr. K. L.
bytem X

o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů Občané Dolních Počernic pro volby do Zastupitelstva městské části Praha – Dolní Počernice konané ve dnech 23. a 24. září 2022 a na uložení povinnosti sdružení nezávislých kandidátů Občané Dolních Počernic

takto:

- I. Návrh na zrušení registrace kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů Občané Dolních Počernic pro volby do Zastupitelstva městské části Praha – Dolní Počernice konané ve dnech 23. a 24. září 2022 se zamítá.
- II. Návrh na uložení povinnosti sdružení nezávislých kandidátů Občané Dolních Počernic *zdržet se jakéhokoli šíření „novin“ v tištěné i elektronické podobě, odstranit „noviny“ ze svých webových stránek a na žádné jiné platformě je nepublikovat* se odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Návrhem doručeným soudu dne 9. 8. 2022 se navrhovatelka podle § 59 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“) ve spojení s § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů domáhá zrušení registrace kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů Občané Dolních Počernic (dále jen „sdružení kandidátů Občané DP“) pro volby do Zastupitelstva městské části Praha – Dolní Počernice konané ve dnech 23. a 24. září 2022, která byla provedena rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „volební orgán“) ze dne 5. 8. 2022, č. j. MHMP 1401575/2022. Navrhovatelka dále požaduje, aby soud sdružení kandidátů Občané DP uložil *zdržet se jakéhokoli šíření „novin“ v tištěné i elektronické podobě, odstranit „noviny“ ze svých webových stránek a na žádné jiné platformě je nepublikovat*.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

2. Svůj návrh odůvodňuje tím, že sdružení kandidátů Občané DP o ní šíří pomluvy, a to prostřednictvím publikace „OBČANÉ DOLNÍCH POČERNIC – Volební noviny“ (dále jen „Volební noviny“) šířené na internetu i v tištěné podobě. K žalobě dokládá Volební noviny a kopii webových stránek sdružení kandidátů Občané DP. Navrhovatelka v této věci podala již devět trestních oznámení. Navrhovatelka podrobně rozvádí, proč považuje šířená tvrzení za nepravdivá, a popisuje újmu způsobovanou těmito tvrzeními jednotlivým osobám. Svůj návrh na zrušení registrace kandidátní listiny odůvodňuje tím, že sdružení kandidátů Občané DP představuje hrozbu pro demokratický vývoj samosprávy městské části v příštím volebním období a nemělo by mít možnost se o hlasy voličů ucházet. Dále uvádí, že sdružení kandidátů Občané DP by mělo být institucionálně zabráněno pokračovat v nezákonné činnosti spočívající v šíření pomluv prostřednictvím tištěné a elektronické verze Volebních novin.
3. Volební orgán ve svém vyjádření uvedl, že na kandidátní listině sdružení kandidátů Občané DP ani v jejích přílohách neshledal žádné vady. Smyslem soudního přezkumu registračního řízení je zabránit situaci, kdy by správní orgán umožnil kandidovat i tomu, kdo nesplňuje zákonné podmínky. Argumentace navrhovatelky je z tohoto pohledu zcela nepřipadná, neboť neobsahuje žádnou námitku směřující proti postupu registračního úřadu či průběhu registračního řízení. Podaný návrh se pohybuje zcela mimo rámec volebního zákona i mimo rámec soudního přezkumu rozhodnutí o registraci kandidátní listiny. S ohledem na absenci námitek v tomto směru navrhuje návrh odmítnout.
4. Sdružení kandidátů Občané DP ve svém vyjádření uvedlo, že návrh je zmatečný a neobsahuje žádné důvody, pro které mohl registrační úřad kandidátní listinu odmítnout. Důvody odmítnutí stanoví taxativně § 23 odst. 3 písm. b) volebního zákona. Dále odkázalo na četnou judikaturu správních soudů, podle níž je registrační úřad oprávněn odmítnout kandidátní listinu sdružení nezávislých kandidátů toliko v případě nesplnění náležitostí kandidátní listiny, či pokud nebyla podána v souladu se zákonem stanovenou procedurou. Návrh na zrušení rozhodnutí o registraci tedy logicky musí obsahovat právě takové námitky, které by mohly vést k odmítnutí kandidátní listiny podle § 23 odst. 3 písm. b) volebního zákona. Navrhovatelka však žádnou takovou okolnost neuvedla. Proto je třeba podaný návrh zamítnout. Pokud jde o část petitu požadující, aby soud rozhodl o zdržovacím a odstraňovacím nároku ohledně Volebních novin, v této části navrhuje návrh odmítnout jako nepřipustný, neboť o něm správní soud v řízení podle § 89 soudního řádu správního rozhodnout nemůže.
5. Navrhovatelka v replice uvedla, že postup volebního orgánu nezpochybňuje. Nesouhlasí však s tím, že by se v rámci registračního procesu nemohla dovolávat ochrany proti šíření pomluv ze strany sdružení kandidátů Občané DP. Pomluvy podle svého vyjádření nemohla řešit v rámci občanskoprávního sporu, neboť až do 11. 8., kdy obdržela ke kontrole kandidátní listiny, nebylo jisté, zda mají Volební noviny vztah k reálnému volebnímu subjektu, neboť jsou anonymní. Teprve nyní je odpovědnost sdružení kandidátů Občané DP zřejmá. Znovu pak poukazuje na nepravdivost tvrzení obsažených ve Volebních novinách.
6. Dokumenty předložené v rámci registračního řízení sdružení kandidátů Občané DP obsahují kandidátní listinu, prohlášení kandidátů, petici na podporu volební strany – sdružení nezávislých kandidátů podle § 21 odst. 4 volebního zákona, potvrzení o podání kandidátní listiny, výpisy kandidátů, zmocněnce a vybraných voličů z informačních

systémů, záznam o výsledku přezkumu podané kandidátní listiny a příloh a rozhodnutí o registraci.

Posouzení návrhu soudem

7. Soud ověřil, že návrh byl podán včas (§ 59 odst. 2 volebního zákona), osobou k tomu oprávněnou (tamtéž) a splňuje všechny formální požadavky na něj kladené (§ 37 odst. 3 a § 89 s. ř. s.).
8. Podle § 23 odst. 3 volebního zákona platí, že *„[r]egistrační úřad ve lhůtě do 48 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce rozhodne*

a) o registraci kandidátní listiny splňující náležitosti podle tohoto zákona

b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána podle § 21 nebo kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle § 22 a nápravy nelze dosáhnout postupem podle odstavců 1 a 2; (...)“

9. Z citovaného ustanovení vyplývá, že volební orgán posuzuje výhradně to, zda byla kandidátní listina podána v souladu s § 21 volebního zákona a zda obsahuje náležitosti podle § 22 téhož zákona. Na základě výsledků tohoto posouzení a zvážení, zda lze případně dosáhnout nápravy podle § 23 odst. 1 a 2 volebního zákona, pak volební orgán buď shledá kandidátní listinu bezvadnou a rozhodne o její registraci, nebo kandidátní listinu odmítne. Jinou možnost postupu mu citované ustanovení nedává.
10. V této souvislosti soud upozorňuje na konstantní judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví, která se vytvořila ve vztahu k registraci kandidátních listin pro obecní volby. Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 14. 9. 2006, č. j. 31 Ca 161/2006-43, vyslovil, že *„[r]egistrační úřad v procesu projednání a registrace kandidátních listin podle § 23 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, rozhoduje bez možnosti diskrece a musí registrovat kandidátní listinu, jsou-li splněny zákonné podmínky (§ 21 nebo § 22 cit. zákona). Soud v řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. vychází pouze ze skutkových zjištění vztahujících se k náležitostem kandidátní listiny.“* V usnesení ze dne 10. 9. 2010, č. j. 29 A 83/2010-18, publ. pod č. 2171/2011 Sb. NSS, Krajský soud v Brně doplnil, že *„[r]egistrační úřad je oprávněn odmítnout kandidátní listinu sdružení nezávislých kandidátů toliko v případě nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. v případě, že kandidátní listina nebyla podána v souladu se zákonem stanovenou procedurou (§ 21 až § 23 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí). V opačném případě je povinen registraci kandidátní listiny provést.“* Podobně též Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení ze dne 10. 9. 2014, č. j. 40 A 9/2014-30, dostupném na www.nssoud.cz, shledal, že

„[r]ole registračního úřadu v procesu registrace kandidátních listin volebních stran sdružení nezávislých kandidátů ve volbách do obecních zastupitelstev je významně limitována kogentní právní úpravou, která restriktivně omezuje možnosti postupu registračního úřadu. Podle citovaného ustanovení § 23 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí (nenastane-li situace předpokládaná v § 23 odst. 2 téhož zákona) registrační úřad může po přezkoumání kandidátních listin toliko provést registraci kandidátní listiny splňující zákonné náležitosti, nebo odmítnout kandidátní listinu (pouze však v případě, že ta není podána v souladu se zákonem nebo neobsahuje zákonné náležitosti, popř. v případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více

volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce). Zákon o volbách explicitně nestanoví, že by mezi označené důvody pro odmítnutí kandidátní listiny volební strany sdružení nezávislých kandidátů patřila i podobnost názvu s jinou volební stranou. Jinými slovy, registrační úřad může odmítnout registraci kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů pouze za zákonem stanovených důvodů, mezi které patří nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. její nepodání v souladu se zákonem stanovenou procedurou. Ze shora citovaného ustanovení § 23 odst. 3 zákona o volbách tedy vyplývá, že registrační úřad musí bez možnosti jakékoli diskrece registrovat kandidátní listiny, jsou-li jinak splněny zákonné podmínky.“

11. Lze tedy shrnout, že judikatura vyjadřuje jednotný právní názor, že volební orgán je oprávněn odmítnout registraci kandidátní listiny toliko v případě nesplnění zákonných náležitostí kandidátní listiny, resp. v případě, že kandidátní listina nebyla podána v souladu se zákonem; v opačném případě rozhoduje volební orgán bez možnosti diskrece a je povinen registraci kandidátní listiny provést. Směrem k navrhovateli soud dodává, že popsané limity se vztahují nejen na volební orgán při rozhodování o registraci kandidátní listiny, nýbrž také na soud v řízení o ochraně ve věcech registrace, jak je upraveno v § 89 s. ř. s. Je totiž vyloučeno, aby soud rozhodující o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny zkoumal jiná kritéria, než která posuzuje při rozhodování o registraci volební orgán, neboť by to narušovalo právní jistotu a rovnost mezi kandidujícími volebními stranami pouze na základě toho, zda byl podán návrh na zrušení registrace, či nikoli. Soud proto konstatuje, že v řízení podle § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s. je oprávněn posuzovat pouze to, zda byla kandidátní listina podána v souladu se zákonem (konkrétně s § 21 volebního zákona) a zda obsahuje všechny zákonem vyžadované náležitosti (tj. zda splňuje požadavky § 22 volebního zákona). Jiné skutečnosti ani volební orgán, ani soud zkoumat nemohou.
12. Vycházeje z výše uvedených úvah soud konstatuje, že veškeré námitky, které navrhovatelka uplatnila v návrhu, se zcela míjejí s tím, co může být v tomto soudním řízení hodnoceno. Navrhovatelka totiž *de facto* uvádí toliko to, že ji sdružení kandidátů Občané DP pomlouvá. To však nic nemění na skutečnosti, že kandidátní listina byla podána v souladu s příslušnými ustanoveními volebního zákona. Navrhovatelka ostatně žádné takové porušení nenamítá.
13. S ohledem na tyto skutečnosti soud uzavírá, že volební orgán postupoval zcela správně, pokud poté, co shledal, že kandidátní listina sdružení kandidátů Občané DP je bezvadná, podle § 23 odst. 3 písm. a) volebního zákona rozhodl o její registraci. Návrh navrhovatelky na zrušení této kandidátní listiny soud vyhodnotil jako nedůvodný, a proto jej výrokem I. zamítl. V souladu s § 89 odst. 5 s. ř. s. soud o návrhu rozhodl usnesením v patnáctidenní lhůtě od okamžiku jeho podání, a to bez nařízení jednání.
14. Návrh žalobkyně, aby soud sdružení kandidátů Občané DP uložil zdržet se jakéhokoli šíření Volebních novin v tištěné i elektronické podobě, odstranit je ze svých webových stránek a na žádné jiné platformě je nepublikovat, soud odmítl pro nedostatek pravomoci podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
15. Pravomoc správních soudů je vymezena v § 2 a § 4 s. ř. s. Správní soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům, nikoliv právům vyplývajícím ze soukromoprávních vztahů. Základní tři žalobní typy, vyjmenované v § 4 odst. 1 písm. a) až c) s. ř. s, slouží k ochraně před zásahem (v nejširším slova smyslu), jehož původcem je správní orgán.

Nejčastějšími případy, kdy soud odmítá návrh pro nedostatek pravomoci, jsou návrhy směřující proti subjektům, které vůbec nejsou správním orgánem, nebo proti subjektům, které sice někdy vykonávají činnost správního orgánu, ovšem v dané věci nevystupovaly jako správní orgán (typicky soudy při své rozhodovací činnosti, nebo policejní složky vystupující jako orgán činný v trestním řízení, nebo správní orgán spravující svěřený majetek - rozsudek NSS 3 Ans 9/2005-114), nebo proti správním orgánům, jejichž rozhodnutí se týká soukromoprávních vztahů (viz Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 361). V projednávané věci jde o první z těchto případů, neboť sdružení kandidátů Občané DP není správním orgánem a právě jemu má být dle navrhovatelky uložena povinnost.

16. Při posuzování otázky pravomoci správních soudů nejde o to, zda konkrétní správní soud, u nějž bylo řízení zahájeno, může věc projednat, nýbrž o to, zda by jej mohl projednat některý ze správních soudů v ČR. Nedostatek pravomoci soudu je neodstranitelný a brání věcnému projednání návrhu. Soud proto v tomto případě bez dalšího návrh odmítl, aniž by se pokoušel o odstranění nedostatku této podmínky řízení (kterou objektivně odstranit nelze).
17. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 22. 8. 2022

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu